

Seat No. : _____

TA-109

April-2013

B.A. (Sem.-IV)

Political Science (EC-I-211)

Indian Polity-II

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચેના ધારાકીય સંબંધો તપાસો. 7
અથવા
કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચેના નાણાકીય સંબંધોનું વિશ્લેષણ કરો.
- (બ) ચૂંટણી પંચ વિશે એક નિબંધ લખો. 7
અથવા
કમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલની ભૂમિકા તપાસો.
2. (અ) ભારતીય રાજકીય પક્ષ પ્રથાના સ્વરૂપની ચર્ચા કરો. 7
અથવા
ભારતના મુખ્ય પ્રાદેશિક પક્ષો વિશે નોંધ લખો.
- (બ) ભારતીય રાજકારણમાં પ્રાન્તવાદના પ્રશ્નની ચર્ચા કરો. 7
અથવા
ભારતમાં નક્સલવાદના પ્રશ્નને તપાસો.
3. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ચાર) 4 × 4 = 16
(1) કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચેનો કારોબારી સંબંધ
(2) નાણાપંચ
(3) ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ
(4) ભારતીય જનતા પક્ષ
(5) જ્ઞાતિવાદ
(6) કોમવાદ
4. એક-બે લીટીમાં ટૂંકમાં જવાબ આપો : 2 × 6 = 12
(1) સંઘચાદી એટલે શું ?
(2) ચૂંટણી પંચના સૌપ્રથમ કમિશનર કોણ હતા ?
(3) એટર્ની જનરલનું કાર્ય શું છે ?
(4) કોંગ્રેસ પક્ષની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
(5) રાષ્ટ્રીય પક્ષો કયા-કયા છે ?
(6) ભારતીય રાજકારણના મુખ્ય મુદ્દાઓ કયા છે ?

5. (અ) સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો :

- (1) કઈ યાદીમાં કેન્દ્ર અને રાજ્ય બંનેના અધિકારક્ષેત્રનો સમાવેશ થયેલ છે ?
  - (a) સેન્ટ્રલ યાદી
  - (b) જોડાણ યાદી
  - (c) સંયુક્ત યાદી
  - (d) સમવાય યાદી
- (2) ભારતમાં મતદારોની નોંધણીની જવાબદારી છે.
  - (a) સરકારની
  - (b) કોર્પોરેશનની
  - (c) વ્યક્તિગત મતદારની
  - (d) ચૂંટણી પંચની
- (3) નાણાપંચની રચના કેટલા વર્ષ માટે થાય છે ?
  - (a) 3 વર્ષ
  - (b) 10 વર્ષ
  - (c) 5 વર્ષ
  - (d) 2 વર્ષ
- (4) ભારતની સરકારના પ્રથમ કાયદા અધિકારી છે.
  - (a) સુપ્રિમ કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ
  - (b) કાયદામંત્રી
  - (c) ભારતના એટર્ની જનરલ
  - (d) ઉપરનું એકપણ નહીં
- (5) જો ઓડીટર જનરલને રાજીનામું આપવું હોય તો કોને રાજીનામાપત્ર આપશે ?
  - (a) રાષ્ટ્રપતિ
  - (b) વડાપ્રધાન
  - (c) લોકસભાના અધ્યક્ષ
  - (d) ઉપરનું એકપણ નહીં
- (6) અકાલી દળ એ પ્રાદેશિક પક્ષ છે
  - (a) કેરાલા
  - (b) પશ્ચિમ બંગાળ
  - (c) પંજાબ
  - (d) દિલ્હી
- (7) કયો ભારતીય રાજકારણનો મુખ્ય મુદ્દો નથી ?
  - (a) પ્રાન્તવાદ
  - (b) આર્થિક કટોકટી
  - (c) નક્સલવાદ
  - (d) આતંકવાદ

(બ) જોડકાં ગોઠવો :

વિભાગ - અ	વિભાગ - બ
(a) નાણા પંચ	(1) કલમો-324 થી 329
(b) ચૂંટણી પંચ	(2) તમિલ નાડુ
(c) પ્રથમ સામ્યવાદી સરકાર કયા રાજ્યમાં રચાઈ ?	(3) કલમ-280
(d) ડી.એમ.કે. અને અન્ના ડી.એમ.કે. પક્ષો કયા રાજ્યમાં કામ કરે છે ?	(4) પશ્ચિમ બંગાળ
(e) તેલગુ દેશમ્ પક્ષ કયા રાજ્યમાં સત્તા પર હતો ?	(5) જ્ઞાતિ
(f) નક્સલવાદની શરૂઆત કયા રાજ્યથી થઈ ?	(6) કેરાલા
(g) તે ભારતીય રાજકારણનો મુખ્ય મુદ્દો છે.	(7) આંધ્ર પ્રદેશ

Seat No. : _____

TA-109

April-2013

B.A. (Sem.-IV)

Political Science (EC-I-211)

Indian Polity-II

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Examine the Legislative Relations between Centre and State Government. 7
- OR**
- Analyse the Financial Relations between Centre and State Government.
- (b) Write an essay on Election Commission. 7
- OR**
- Examine the role of Comptroller and Auditor-General (C.A.G.)
2. (a) Discuss the nature of Indian Political party system. 7
- OR**
- Write note on Major Regional Parties of India.
- (b) Discuss the Regionalism is as a major issue of Indian politics. 7
- OR**
- Examine the issue of Naxalism in India.
3. Write short notes (any **four**) : 4 × 4 = 16
- (1) The Executive Relations between Centre and State Government
- (2) The Finance Commission
- (3) Indian National Congress
- (4) Bhartiya Janta Party
- (5) Casteism
- (6) Communalism
4. Answer in brief (in **one** or **two** lines) : 2 × 6 = 12
- (1) What is Union List ?
- (2) Who was the First Election Commissioner ?
- (3) What is the work of the Attorney General ?
- (4) When was congress Party formed in ?
- (5) Which are the National Parties ?
- (6) What are the major issues of Indian politics ?

5. (a) Choose the correct option :

7

- (1) Which list contains the subjects over which both Centre and States Have jurisdiction ?
  - (a) Central list
  - (b) Concurrent list
  - (c) Joint list
  - (d) Federal list
- (2) The registration of voters in India is the responsibility of the
  - (a) Government
  - (b) Corporations
  - (c) Individual voters
  - (d) Election Commission
- (3) A Finance Commission is appointed for
  - (a) 3 years
  - (b) 10 years
  - (c) 5 years
  - (d) 2 years
- (4) The first law officer of the Government of India is the
  - (a) Chief Justice of Supreme Court
  - (b) Law Minister
  - (c) Attorney-General of India
  - (d) None of the above
- (5) If the Auditor-General wants to resign, he addresses his letter of resignation to
  - (a) The President
  - (b) The Prime Minister
  - (c) Speaker of Lok Sabha
  - (d) None of the above
- (6) The Akali Dal is a regional party of
  - (a) Kerala
  - (b) West Bengal
  - (c) Punjab
  - (d) Delhi
- (7) Which one is not major issue in Indian politics ?
  - (a) Regionalism
  - (b) Economic crises
  - (c) Naxalism
  - (d) Terrorism

(b) Match the following :

7

Section – A

Section – B

(a) The Finance Commission	(1) Articles-324 to 329
(b) The Election Commission	(2) Tamil Nadu
(c) First Communist Government was formed in State	(3) Article-280
(d) The DMK and AIADMK is working in State	(4) West Bengal
(e) Telugu Desam Party was a ruling party in State	(5) Caste
(f) Naxalism was started in State of	(6) Kerala
(g) It is a major issue in Indian politics	(7) Andhra Pradesh